

Krakowski Park Technologiczny

Ulga podatkowa, która zmienia biznes w Małopolsce

Krakowski Dukat

Prestiżowe wyróżnienie dla Rafała Szkaradzińskiego, wójta gminy Szaflary

Festiwal technologiczny

Pierwsza edycja Tech-ON!
Kraków & Małopolska Region

Standardy Obsługi Inwestora

Małopolska rozwija potencjał.
Inwestorzy mile widziani

Łukasz Smółka, marszałek Województwa Małopolskiego:

Wspieramy
wszechstronny
rozwój Małopolski

Krakowski Park Technologiczny

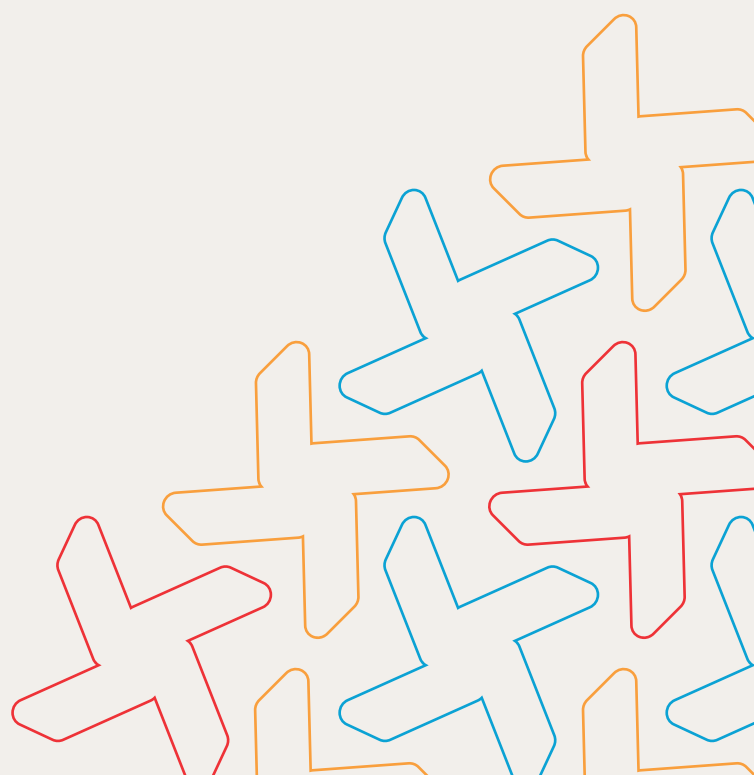
- ✓ cała Małopolska strefą inwestycji
- ✓ preferencje dla małych i średnich przedsiębiorstw
- ✓ zwolnienia podatkowe do 70%
- ✓ specjalne warunki dla inwestorów w Chrzanowie, Gorlicach, Jędrzejowie, Nowym Sączu, Nowym Targu, Tarnowie, Zakopanem
- ✓ doradztwo i opieka poinwestycyjna

Krakowski Park Technologiczny
zaprasza wszystkich przedsiębiorców!

→ strefa@kpt.krakow.pl

→ www.kpt.krakow.pl

→ tel. 12 640 19 49

FOT. UMWM

GOSPODARKA

str. 4-6

Jakie wsparcie kierowane jest do przedsiębiorców? Mówi o tym Łukasz Smółka, marszałek Województwa Małopolskiego

str. 7

– Chcemy, aby wszyscy przedsiębiorcy wiedzieli, że PSI to szansa dla każdego – zapewnia Łukasz Blacha, dyrektor działu obsługi inwestora w KPT

str. 8-9

Prestżowy Krakowski Dukat, w kategorii Samorządowy Kreator Przedsiębiorczości, dla Rafała Szkaradzińskiego, wójta gminy Szaflary

FOT. ANDRZEJ BANA S

SAMORZĄD

str. 10-11

– Nasz program stawia na całościowy rozwój – technologiczny i humanistyczny – podkreśla Marek Ratajczak, prezes Fundacji Centrum Twórczości Narodowej

str. 12-13

Pierwsza edycja Tech-ON! Kraków & Małopolska Region, niezwykłego festiwalu technologicznego, już za nami!

str. 14-15

Standardy Obsługi Inwestora. Inwestorzy mile widziani, czyli jak Małopolska rozwija swój potencjał

FOT. ASTOR

INNOWACJE

str. 16-17

DOM H2 – innowacja z Małopolski zdobywa świat. Nasz region staje się jednym z punktów na globalnej mapie innowacji wodorowych

str. 18-20

Małopolska – tu rodzi się sukces. Poznaliśmy laureatów Nagrody Gospodarczej Województwa Małopolskiego 2025

str. 21-22

Hackathon dla Małopolski, Światowy Tydzień Przedsiębiorczości, konferencje z cyklu Innowacyjna Małopolska – tak tworzymy przyszłość regionu

WYDAWCA

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Nadzoru Właścicielskiego i Gospodarki
Zespół ds. Marketingu Regionalnej Gospodarki
ul. Raclawicka 56, 30-017 Kraków

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Andrzej Bańka
redaktor naczelny
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Rafał Kosowski
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Małgorzata Małek

Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego SA

Łukasz Blacha

Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o.

REDAKCJA

Edyta Spyrzyńska

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Patrycja Kasińska-Żywczyk

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Jerzy Fugas

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Jacek Adamczyk

Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego SA

Barbara Wityńska-Słacz

Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o.

Jarosław Komorniczak

Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o.

Marek Długopolski

Paulina Szymczewska
„Dziennik Polski”

DRUKARNIA

Leyko

Zdjęcie na okładce: UMWM

Wspieramy wszechstronny rozwój Małopolski

Małopolska, jeden z najdynamiczniej rozwijających się regionów w kraju, to nie tylko atrakcyjne miejsce do życia. To także prężnie działający ośrodek biznesowy i naukowy, a przede wszystkim – miejsce otwarte na przedsiębiorczość i innowacje, sprzyjające ich rozwojowi. O wsparciu kierowanym do przedsiębiorców rozmawiamy z Łukaszem Smółką, marszałkiem Województwa Małopolskiego

tekst Biuro Prasowe UMWM

– **Panie marszałku, Małopolska jest uznawana za region sprzyjający przedsiębiorczości. Potwierdzają to eksperckie rankingi, międzynarodowe wyróżnienia, a także zainteresowanie ze strony przedsiębiorców, inwestorów i specjalistów, którzy – poszukując najlepszych możliwości rozwoju – wybierają właśnie Małopolskę. W czym tkwi klucz do takiego sukcesu?**

Łukasz Smółka: – Wspieramy wszechstronny rozwój, stawiamy na wspólną pracę i dajemy szansę na wykorzystanie potencjału zarówno firmom, jak i wykwalifikowanym specjalistom czy kadrze naukowej. To pozwala nam przyciągać ambitnych przedsiębiorców, kreatywnych i odważnych ludzi. Staramy się być w tym konsekwentni. Chcemy, by przedsiębiorczość zyskiwała u nas wsparcie na każdym etapie rozwoju. I to się udaje, postęp jest zauważalny. Mamy ugruntowaną pozycję w kraju, ale systematycznie niemy się do góry również w porównaniu do innych, tradycyjnie silnych europejskich ośrodków.

– **Na jakie wsparcie ze strony Małopolski mogą liczyć przedsiębiorcy?**

– Rozwój potencjału Małopolski jest wzmacniany i napędzany przez szeroką ofertę dla przedsiębiorców – zarówno tych rozpoczynających działalność, jak i doświadczonych graczy rynkowych. W regionie działają liczne instytucje wspierające rozwój biznesu, takie jak choćby Centrum Business in Małopolska, które pełni funkcję „one-stop-shop” dla inwestorów i przedsiębiorców. Centrum oferuje kompleksowe wsparcie w zakresie promocji, doradztwa oraz dostępu do informacji gospodarczej, co znacząco ułatwia rozpoczęcie i prowadzenie działalności. W rozwoju firm i wspieraniu przedsiębiorczości bardzo ważną rolę odgrywa także Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości – nasza jednostka organizacyjna, która pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej dla programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027. Do tego należy dodać liczne inicjatywy i przedsięwzięcia realizowane przez departamenty urzędu.

– **W poprzedniej rozmowie skupiliśmy się na działaniach na rzecz przedsiębiorców prowadzonych przez departamenty urzędu oraz Centrum Business in Małopolska. Skoncentrujemy się teraz na Małopolskim Centrum Przedsiębiorczości. Zbliżający się koniec roku sprzyja podsumowaniom, więc porozmawiajmy o działaniach zrealizowanych w tym roku.**

– Rok 2025 to czas intensywnego wsparcia dla przedsiębiorców i tym samym nowych szans na wzmocnienie ich potencjału rozwojowego. Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości kontynuuje działania finansowane z Funduszy Europejskich, które wspierają innowacyjność, cyfryzację oraz promocję oferty gospodarczej regionu. Dzięki dotacjom oraz instrumentom finansowym małopolskie MŚP mogą inwestować w rozwój, nowe rozwiązania technologiczne czy ekspansję na rynki zagraniczne. To doskonała okazja, by zwiększyć konkurencyjność, zbudować silną markę i wzmocnić pozycję gospodarczą nie tylko w Małopolsce, ale i na arenie międzynarodowej.

– **Może Pan podać konkretne przykłady, liczby?**

– W obecnej perspektywie finansowej przeznaczono już 911 mln zł na wsparcie firm z naszego regionu. W 14 przeprowadzonych przez MCP naborach przedsiębiorcy złożyli ponad 1,4 tys. wniosków o dofinansowanie – łącznie na imponującą kwotę 2,4 mld zł! W efekcie podpisano blisko 460 umów o łącznej wartości ponad 670 mln zł. W mijającym roku MCP przeprowadziło 3 dedykowane nabory dla przedsiębiorców, oferując wsparcie na badania i rozwój, wdrażanie innowacji oraz ekspansję zagraniczną – w tym działania eksportowe i pozyskiwanie inwestorów. Efekt to ponad 300 złożonych wniosków i niemal 730 mln zł wnioskowanego dofinansowania.

– **Co z oferty Małopolskiego Centrum Przedsiębiorczości spotkało się z największym zainteresowaniem?**

– Rekordowym zainteresowaniem wśród przedsiębiorców cieszył się w tym roku nabór na prace badawczo-rozwojowe. Złożyli oni ponad 200 wniosków, a łączna wartość dofinansowania przekroczyła dostępny budżet bez mała o 800 procent! Cieszy nas tak duży odzew na to, zaprojektowane w programie regionalnym, działanie. Świadczy bowiem o dopasowaniu oferty do potrzeb i skutecznej formie motywacji do wdrażania innowacyjnych rozwiązań w małopolskich firmach. Bony na innowacje, działania skierowane do tych przedsiębiorców, którzy chcą rozwijać swoje produkty i usługi we współpracy z jednostkami naukowymi, także cieszyły się sporą popularnością. To doskonała okazja, szczególnie dla mniejszych firm, do połączenia potencjału biznesowego z wiedzą naukową i wprowadzenia realnych zmian w ofercie przedsiębiorstwa. W naborze złożono aż 119 wniosków, a ich łączna wartość przekroczyła dostępne środki prawie czterokrotnie.

MAŁOPOLSKA Europejski Region Przedsiębiorczości

– **Ilu przedsiębiorców zostało objętych wsparciem?**

– W tym roku podpisaliśmy ponad 100 umów, a od stycznia do listopada na konta przedsiębiorców trafiło już 150 mln złotych. Realizacja wielu projektów trwa i zaczyna przynosić pierwsze efekty. Wsparciem objętych zostało blisko 500 firm z sektora MŚP, korzystających głównie z dotacji, ale także w coraz większym stopniu, z instrumentów finansowych, czyli pożyczek. Firmy wprowadzają innowacyjne produkty, procesy i usługi, współpracują z uczelniami i instytucjami badawczo-naukowymi, tworzą miejsca pracy w nowoczesnych sektorach, rozwijają kompetencje w zakresie transformacji cyfrowych i ekologicznych, a także inwestują prywatne środki, uzupełniając wsparcie publiczne – często liczone w milionach złotych.

– **Młodzi przedsiębiorcy, startupy – na co mogli liczyć, z czego mogli skorzystać?**

– W tym roku w ramach działań realizowanych przez MCP dofinansowaniem objęto projekty młodych firm (do 3 lat) oraz firm wspierających rozwój startupów w fazie akceleracji (do 5 lat). Główny nacisk został położony na Przemysł 4.0, wykorzystanie AI, ICT, cyfryzację, GOZ i zrównoważony rozwój, a także społeczną dostępność. Oferta dla startujących na rynku firm dotyczy głównie mentoringu technologicznego i biznesowego, szkoleń, warsztatów, doradztwa eksperckiego, ale również opracowania modelu biznesowego i walidacji rynkowej oraz wydarzeń networkingowych. Dzięki wsparciu z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji do grona ośrodków wspierających młode firmy dołączyła także Małopolska Za-

chodnia. To tam swoje szanse otrzymują przedsiębiorcy z pomysłami, którzy nie mają wystarczającego kapitału czy zaplecza organizacyjnego. W efekcie dostęp do usług inkubacyjnych i akceleratornych jest dziś zapewniony w całym regionie.

– **Jakie wsparcie skierowano do bardziej doświadczonych przedsiębiorców?**

– Bardziej doświadczeni przedsiębiorcy stawiają na wdrożenie innowacji i kontynuację już wcześniej rozpoczętych działań. Firmy mogą adaptować wyniki prac B+R pochodzące z własnych projektów wspieranych funduszami unijnymi, a także efekty badań pozyskane z innych źródeł – zarówno zewnętrznych, jak i finansowanych ze środków własnych. W projektach, które nadzoruje MCP, przedsiębiorcy wdrażają nowe produkty, łączące funkcjonalność z troską o środowisko – od biokompozytów, systemów sterowania i kontroli pojazdów specjalnych po ekologiczną kostkę brukową, przez nowatorskie kosmetyki, chwytyspinalne czy meble zaprojektowane specjalnie dla miłośników kamperów. Sięgają również po najnowsze technologie, także technologie podwójnego zastosowania (tzw. dual-use), które mogą być wykorzystywane zarówno na rynku cywilnym, jak i wojskowym, a wprowadzone rozwiązania związane są z chemią, biotechnologią czy monitoringiem. Innowacje potrzebują solidnego, wysoko wyspecjalizowanego zaplecza. Stąd w mijającym roku w MCP do realizacji trafiło 19 projektów inwestujących w nowoczesną infrastrukturę badawczą – od budowy laboratoriów po rozbudowę działów B+R, które napędzą rozwój i wprowadzą nowe technologie na rynek.

Łukasz Smółka:
– **W obecnej perspektywie finansowej przeznaczyliśmy już 911 mln zł na wsparcie firm z regionu**

FOT. MACIEJ ZYGUNT

FOT: KPT

– W jakich branżach możemy spodziewać się rezultatów tych działań, nowinek technologicznych?

– Dominujące branże to przede wszystkim branża medyczna, inżynieria materiałowa, GOZ, ale również branża budowlana, kosmetyczna, automatyka przemysłowa, a także rolnictwo. Możemy się spodziewać m.in. nowych technologii w lekach wykorzystywanych w onkologii czy diagnostyce DNA. W opracowaniu są specjalistyczne mieszanki betonowe do druku 3D, innowacyjne systemy monitorowania uprawy roślin, jak również innowacje w oczyszczaniu ścieków przemysłowych i rozwoju technologii zero waste. Przykładów jest naprawdę wiele.

– Jakich projektów w tym roku zrealizowano najwięcej?

– Rok zamykamy liczbą 94 zakończonych projektów. Jedna trzecia z nich została zrealizowana na terenie Małopolski Zachodniej. Projekty te skupiały się przede wszystkim na innowacjach technologicznych i badaniach rozwojowych. Obejmowały wykorzystanie takich technologii, jak sztuczna inteligencja, Internet rzeczy, rzeczywistość rozszerzona i wirtualna, a także rozwiązania z zakresu zarządzania energią, biosensorów i kompozytów biodegradowalnych. Projekty zakładające ekologiczne rozwiązania ukierunkowane były np. na ograniczanie śladu węglowego, recykling, gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz wykorzystanie materiałów przyjaznych środowisku. Wśród zakończonych przedsięwzięć znalazły się również zastosowania robotów mobilnych, analiza obrazów oraz cyfrowe narzędzia wspierające procesy produkcyjne i diagnostyczne. Istotną część stanowiły innowacje w obszarze medycyny, weterynarii i rehabilitacji. Firmy nawiązywały współpracę z uczelniami i instytucjami badawczymi, m.in. z Akademią Górniczo-Hutniczą, Politechniką Krakowską, Uniwersytetem Jagiellońskim oraz Akademią Sztuk Pięknych.

– Wspomnieli Pan, że przedsiębiorcy korzystali nie tylko z dotacji, ale także z pożyczek.

– Oferta pożyczek rozwojowych w Małopolsce jest bogata i w tym roku przedsiębiorcy chętnie z niej korzystają. In-

Łukasz Smółka:
– Małopolska stawia na współpracę zarówno z firmami, jak i specjalistami oraz kadrą naukową

stytucje finansujące udzieliły prawie 200 pożyczek na kwotę 97,5 mln zł. Na chętnych czeka jeszcze 100 mln zł. Zwróćmy uwagę, że dzięki pożyczkom firmy mogą rozszerzać swoją działalność poprzez rozwój produktów i usług, wdrażać wyniki badań B+R i zasady gospodarki obiegu zamkniętego oraz Przemysłu 4.0. Dostępna jest także oferta pożyczek na efektywność energetyczną, a w najbliższym czasie ruszy wsparcie na wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych. Warto też podkreślić rolę Małopolskiego Funduszu Rozwoju, który stanowi istotną alternatywę dla dotacji udzielanych z Funduszy Europejskich. Odpowiada on za ponowne wykorzystanie środków publicznych zwróconych w ramach pożyczek czy poręczeń, oferując produkty, także skierowane do przedsiębiorców na finansowanie inwestycji.

– Jak oferta Małopolskiego Centrum Przedsiębiorczości jest odbierana przez przedsiębiorców?

– Przedsiębiorcy chętnie korzystają ze wsparcia z Funduszy Europejskich. W dużej mierze to pasjonaci, dający z siebie maksimum zaangażowania. Z satysfakcją obserwujemy ich autentyczną radość z nowych budynków produkcyjnych, zakupionych urządzeń, oprogramowania czy usług. Wprost mówią, że spełniają swoje marzenia i to, co nie było na początku możliwe, staje się realne dzięki uzyskanym środkom.

– Czym Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości będzie zajmować się w najbliższym czasie?

– Rok 2025 kończymy podpisywaniem umów, bo właśnie wybraliśmy do dofinansowania kolejne projekty. Już w 2026 roku ruszą zatem działania promujące małopolski biznes za granicą, a realizować je będą instytucje otoczenia biznesu i organizacje pozarządowe. Udział w targach, misjach gospodarczych, przygotowanie ofert inwestycyjnych – wszystko to pomoże naszym MŚP w ekspansji zagranicznej, promocji innowacyjności oraz we wzroście zainteresowania ze strony inwestorów.

Ulga podatkowa, która zmienia biznes w Małopolsce

– Chcemy, aby wszyscy przedsiębiorcy wiedzieli, że Polska Strefa Inwestycji to szansa dla każdego, kto planuje rozwój. To nowe miejsca pracy, silniejsze firmy i większa odporność gospodarki – mówi Łukasz Blacha, dyrektor działu obsługi inwestora w Krakowskim Parku Technologicznym

tekst Barbara Wityńska-Słacz, Krakowski Park Technologiczny

Inwestowanie w rozwój firmy nie musi oznaczać wysokich kosztów. Dzięki programowi Polska Strefa Inwestycji (PSI) przedsiębiorcy w całym kraju mogą skorzystać ze zwolnienia z podatku dochodowego i przeznaczyć zaoszczędzone środki na nowoczesne technologie, zwiększenie produkcji czy ekspansję na nowe rynki. Z tego mechanizmu korzystają już setki firm, które dzięki uldze podatkowej szybciej rozwijają swoje projekty i wzmacniają konkurencyjność.

Od początku trwania programu, czyli od 2018 roku, decyzje o wsparciu od Krakowskiego Parku Technologicznego otrzymało ponad 360 przedsiębiorstw z Małopolski, a liczba beneficjentów w całej Polsce stale rośnie.

Polska Strefa Inwestycji to praktyczne narzędzie, które przekłada się na realne oszczędności i wysoki zwrot z inwestycji – niezależnie od tego, czy chodzi o budowę nowego zakładu, rozbudowę hali, zakup maszyn czy modernizację linii technologicznych.

– Dzięki programowi Polska Strefa Inwestycji możemy pokazywać przedsiębiorcom, że istnieją realne narzędzia wspierające rozwój biznesu. Ulga podatkowa to coś, co przekłada się na codzienne decyzje inwestycyjne – pozwala szybciej zrealizować plany i odważyć się na ekspansję. Naszą rolą jest nie tylko informowanie o tym mechanizmie, ale też wspólne szukanie najlepszych rozwiązań dla firm – mówi Łukasz Blacha, dyrektor działu obsługi inwestora w Krakowskim Parku Technologicznym.

Najnowsze przykłady z regionu

Firmy z portfolio Krakowskiego Parku Technologicznego pokazują, jak różnorodne inwestycje powstają dzięki PSI.

► W Skawinie firma Be-Jot Naprawa Konserwacja Montaż Dźwigów planuje budowę zakładu wartego ponad 5,5 mln zł.

► WIŚNIOWSKI przeznaczy 160 mln zł na rozbudowę i automatyzację produkcji.

Wręczenie decyzji o wsparciu dla firmy Eurowafel.

Od lewej: Justyna Czystek, wicedyrektor działu obsługi inwestora KPT; Łukasz Blacha, dyrektor działu obsługi inwestora KPT; Marcin Wnętrzak, członek zarządu firmy Eurowafel, Magdalena Łysoń, członek zarządu firmy Eurowafel

FOT: KPT

Wręczenie decyzji o wsparciu dla firmy InPost. Od lewej: Justyna Bóld, radca prawny firmy InPost; Marcin Pulchny, wiceprezes zarządu InPost; Andrzej Kulig, prezes zarządu KPT; Magda Tabor, koordynator ds. prawnych KPT

FOT: KPT

Polska Strefa Inwestycji
378
decyzji
o wsparciu
5323
miejsca pracy
13 mld zł
inwestycji

FOT: KPT

Spotkanie lokalne w gminie Szczurowa. Od lewej: Tomasz Wieliczko, specjalista ds. obsługi inwestora KPT; Zbigniew Moskal, wójt gminy Szczurowa; Halina Święch, zastępca wójta gminy Szczurowa; Jarosław Komorniczak, specjalista ds. współpracy z JST KPT

► Kopalnia Surowców Skalnych – Kłęczany inwestuje 7,7 mln zł w nowoczesny park maszynowy.

► Rodzinna firma Eurowafel rozwija moce produkcyjne za 12 mln zł, a Wytwórnia Konstrukcji Stalowych z Grybowa inwestuje ponad 25 mln zł w rozbudowę zakładu.

► Z kolei Wawel SA rozwija swój zakład w Dobczycach, inwestując blisko 96 mln zł dzięki wsparciu Krakowskiego Parku Technologicznego.

► Znany lider z branży logistycznej InPost zdecydował się na inwestycję w dwóch lokacjach na łączną kwotę ponad 100 mln zł, a zaoszczędzi z tego aż 41 mln zł.

Takie przykłady pokazują, że z programu korzystają zarówno duże firmy produkcyjne, jak i mniejsze przedsiębiorstwa rodzinne – wszyscy, którzy chcą rozwijać się szybciej i nowocześniej.

Spotkania i wiedza w praktyce

Od początku 2025 roku w Małopolsce odbyło się kilkadziesiąt spotkań informacyjnych, podczas których przedsiębiorcy poznawali zasady programu, wymieniali się doświadczeniami i dowiadywali się, jak w praktyce skorzystać z ulgi.

– Chcemy, by wszyscy przedsiębiorcy wiedzieli, że Polska Strefa Inwestycji to szansa dla każdego, kto planuje rozwój. To nowe miejsca pracy, silniejsze firmy i większa odporność gospodarki – dodaje Łukasz Blacha.

Kto się nie rozwija, ten się cofa

Rosnąca liczba inwestycji pokazuje, że ulga podatkowa to realne wsparcie dla biznesu – zarówno lokalnego, jak i ogólnopolskiego. Program odpowiada na potrzeby przedsiębiorców i daje im konkretne narzędzie do budowania przewagi konkurencyjnej.

Polska Strefa Inwestycji to szansa, by rozwijać firmę szybciej, taniej i z mniejszym ryzykiem. Dołącz do firm, które już skorzystały i spraw, by ta szansa pracowała także na Twój sukces. Nie płać podatku – rozwijaj firmę!

Dowiedz się więcej:

- 453 682 967
- strefa@kpt.krakow.pl
- www.kpt.krakow.pl/polska-strefa-inwestycji/informacje-podstawowe/

Prestiżowy Krakowski Dukat dla Rafała Szkaradzińskiego, wójta gminy Szaflary

– Każda inwestycja jest ważna, bo wszystkie podnoszą komfort życia mieszkańców – mówi Rafał Szkaradziński, wójt gminy Szaflary, laureat konkursu Krakowski Dukat w kategorii Samorządowy Kreator Przedsiębiorczości. Wręczenie prestiżowego wyróżnienia odbyło się 28 listopada podczas uroczystej gali Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie

tekst Marek Długopolski

– Jak zostaje się Samorządowym Kreatorem Przedsiębiorczości?
– Naprawdę nie wiem... O to musi pan zapytać Marszałka Małopolski, bo to on rekomenduje – spośród prezydentów, starostów, burmistrzów i wójtów – kandydatów do nagrody Krakowskiego Dukata w kategorii Samorządowy Kreator Przedsiębiorczości. Mogę tylko zapewnić, że cieszę się, iż aktywność gminy Szaflary na tym polu została dostrzeżona.

– Nie jest to jednak nagroda dla firmy czy instytucji, a dla osoby. Przyznawana jest m.in. za dzielenie się sukcesem z otoczeniem, ale też za inwencję i pomysłowość.
– Tym bardziej mi miło, że dostrzeżono tę pracę.

– Jak narodził się pomysł, by gmina zaważczyła o samowystarczalność energetyczną?
– Na naszym terenie znajduje się odwiert geotermalny sięgający 6103 metrów w głąb ziemi. Podczas tego wiercenia udało się dotrzeć do dwóch poziomów wodonośnych – jednego na głębokości około 3 km, a drugiego na 5 km. W tym pierwszym „kolektorze” woda ma temperaturę blisko 85 stopni Celsjusza, a w tym drugim – około 120 stopni Celsjusza. Wspomnę tylko, że odwiert był finansowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

– Marzenia sięgały głębiej?
– To prawda. Odwiert miał dotrzeć na głębokości 7 km. Gdyby tak się stało to okazałoby się, że w Szaflarach jest najgłębszy odwiert geotermalny na świecie. Niestety, plany te pokrzyżowała natura oraz problemy techniczne. Mimo to wiemy, że pod naszą ziemią znajdują się gorące źródła wody.

– Można je wykorzystać?
– Tak. Dlatego też, równocześnie z wierceniem, przygotowaliśmy się do budowy nie tylko sieci ciepłowniczej w naszej gminie, ale także magistrali prowadzącej do Nowego Targu. Na inwestycji tej skorzystają mieszkańcy gminy – do sieci ma zostać podłączonych ponad tysiąc budynków – oraz spora część Podhala. Wspomnę tylko, że tego podziemnego bogactwa nie chcemy roztrwonić, dlatego też prowadzimy badania, ile tej wody możemy wykorzystać, by mogły z niej korzystać również przyszłe pokolenia Podhalań.

– Energia geotermalna dla gminy to...
– Oczywiście tanie, ekologiczne ciepło. Jest to także wielka szansa na samowystarczalność energetyczną gminy. Nie ukrywam, że myślimy również o produkcji energii elektrycznej. W ten sposób, w przypadku blackoutu lub jakichś niespodziewanych zawirowań na świecie, będziemy dysponowali niezależną energią.

– Energią, ale tą historyczną, podzieliliście się ze Słowakami. „Cystersi pod Tatrami – wspólne korzenie i wspólna przyszłość Szaflar i Spiskiej Teplicy” – ten projekt realizowaliście wspólnie z sąsiadami z południowej strony granicy. Dlaczego?

Rafał Szkaradziński, wójt gminy Szaflary, z Krakowskim Dukatem

FOTO: ANDRZEJ BANAS

– W ten sposób zrealizowaliśmy pomysł, który przypomina o pięknej historii osadnictwa oraz działalności Cystersów na naszych terenach. To przecież wspólne dziedzictwo. Choć zakonnicy na Podhale przybyli z innych rejonów niż do Spiskiej Teplicy, to jednak i w jednym, i w drugim miejscu działali w myśl swojej najważniejszej zasady – ora et labora (módl się i pracuj). W ten sposób pozostawili po sobie ślady nie tylko duchowego, ale i materialnego dziedzictwa. Odnajdziemy je i na Podhalu, i na Słowacji.

– Co gmina Szaflary zyskała dzięki temu projektowi?
– Fundusze unijne, pochodzące z programu Interreg Polska-Słowacja, pozwoliły w Szaflarach ocalić od zniszczenia zdewastowaną starą Wikarówkę, znajdującą się przy kościele św. Andrzeja Apostoła. Stworzyliśmy w tym miejscu wspólną pracownię tradycji i dziedzictwa. Prowadzone są w niej m.in. zajęcia edukacyjne oraz warsztaty, np. bicia monet, kaligrafii czy też produkcji papieru czerpanego. Można w niej poznać także właściwości ziół leczniczych oraz obejrzyć to, co znajduje się za zakonną „klausurą”.

– Mocno zmieniło się też najbliższe otoczeniu uratowanej Wikarówki.
– To prawda. Powstał piękny park historyczno-kulturowo-przyrodniczy, nawiązujący wyglądem do średniowiecznych cysterskich ogrodów. Nieśpieszny spacer oraz informacje zawarte na specjalnych tablicach pozwolą poznać historię Szaflar, dzieje wspaniałej figury Matki Bożej z Dzieciątkiem, zwanej pięknie Madonną z Szaflar, a także sporej części Podhala. Kto odwiedzi park odkryje zegar słoneczny, który dzielił mnisi dzień na czas modlitwy, pracy i odpoczynku. Odnajdzie też place zabaw dla dzieci, a także nowoczesną fontannę multimedialną, jakiej nie ma w żadnym innym miejscu w tej części Polski. Wyświetlać na niej możemy historię naszych ziem, dzieje Cystersów, a także zwizualizowane legendy związane z powstaniem Morskiego Oka, śpiącymi rycerzami w Giewoncie czy założeniem Szaflar. W ten sposób udało nam się stworzyć wyjątkowe miejsce spotkań. Wszystko po to, aby mieszkańcy nie zapomnieli skąd się wywodzą, a turyści dowiedzieli się czegoś więcej o naszej gminie, naszym regionie. I tylko przypominę, że historia Szaflar sięga korzeniami, co najmniej XIV-stulecia.

– Szaflary i Spiską Tępicę łączy również ekonomia.
– W pewien sposób – w Szaflarach wedle legend niegdyś bito fałszywe monety, a w Spiskiej Teplicy ponoć podrabiano banknoty.

– Związani jesteście także z... Toruniem.
– Mało kto wie, że w Szaflarach w 1668 roku urodził się Jakub Kazimierz Rubinkowski. Był on m.in. dworzaninem Jana III Sobieskiego, superintendentem ceł wodnych i lądowych prowincji pruskiej i mazowieckiej, kupcem i toruńskim rajcą, pisarzem, bibliofilem oraz mecenasem sztuki. Od jego nazwiska wzięła nazwę, istniejąca do dzisiaj, jedna z toruńskich dzielnic, Rubinkowo. I takie właśnie historie chcemy w naszej gminie pokazywać oraz przypominać.

– Czy także przedsiębiorcy mogą liczyć na pomoc gminy?
– Oczywiście. Nasi urzędnicy nie tylko szybko i sprawnie zajmują się obsługą wniosków przedsiębiorców, ale także promują cyfryzację administracji gminnej, co m.in. zachęca lokalne firmy do wykorzystywania nowych technologii. Zajmujemy się również promocją naszych firm na rynku lokalnym, krajowym i międzynarodowym.

– Wracając do inwestycji...
– W Szaflarach, dzięki wykorzystaniu środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego, zbudowaliśmy m.in. nowoczesną wielofunkcyjną halę widowiskowo-sportową przy Szkole Podstawowej. Znalazło się w niej miejsce nie tylko na pełnowymiarowe boisko, salę fitness, szatnie, sale multimedialne m.in. do nauki języków, ale także na siedzibę Biblioteki Publicznej oraz Gminnego Centrum Kultury, Promocji i Turystyki z salą widowiskową.

– Na Pana koncie odnajdziemy wiele gminnych inwestycji. Które z nich uważa Pan za najważniejsze?
– Każda z nich jest ważna. Dla jednych będzie to remont remizy Ochotniczej Straży Pożarnej, zakup nowoczesnych samochodów pożarniczych, budowa sieci wodociagowych i kanalizacyjnych, przedszkola oraz żłobka dla 200 dzieci, Domu Opieki Dziennej dla Seniorów, a dla innych nowe drogi, chodniki, ścieżki rowerowe, kort tenisowy, skatepark, siłownia zewnętrzna, tężnia solankowa czy wspomniana już nowoczesna fontanna multimedialna. Wszystkie te inwestycje są ważne, bo podnoszą standard i komfort życia mieszkańców.

– Czy to prawda, że za Pana kadencji na terenie gminy nie zostały podniesione podatki?
– Tak. To także ukłon w stronę mieszkańców i przedsiębiorców. Ostatnio obliczono, że nie podniesienie podatków choćby tylko o inflację spowodowało realne obniżenie o ponad 70% tychże podatków.

– Dla 11-tysięcznej gminy udało się Panu zdobyć ponad 213 milionów złotych. Jak to się robi?
– To efekt doskonałej współpracy m.in. z Urzędem Marszałkowskim, instytucjami państwowymi oraz unijnymi. Nie byłoby to też możliwe bez współpracowników i pracowników Urzędu Gminy. Wszyscy cenią konkretne pomysły, zaangażowanie, realizację, inwencję...

– Krakowski Dukat to nagroda...
– Dla mieszkańców gminy Szaflary. Wszystkich tych, którzy żyją i inwestują na jej terenie.

Konkurs Krakowski Dukat
Krakowski Dukat to nagroda dla osób, które stwarzają warunki dla rozwoju i upowszechniania przedsiębiorczości, wyróżniając się solidnością zawodową, wysokim poziomem etyki i efektywnym prowadzeniem biznesu. Przyznawany jest od 1991 roku w kategoriach: Kreator Przedsiębiorczości, Menedżer Firmy, Właściciel Firmy oraz Samorządowy Kreator Przedsiębiorczości. Organizatorem Konkursu oraz fundatorem nagrody jest Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie.

Do gminy Szaflary trafiło już ponad 213 milionów złotych

FOT. NATALIA ROMASZ

Rafał Szkaradziński: – Krakowski Dukat to nagroda dla wszystkich tych, którzy żyją i inwestują na terenie gminy Szaflary

FOT. NATALIA ROMASZ

FOT. NATALIA ROMASZ

FOT. NATALIA ROMASZ

FOT. NATALIA ROMASZ

Masterclass Leadership: wartości, refleksja i etyka

– Nasz program stawia na całościowy rozwój – technologiczny i humanistyczny. Odpowiada na potrzebę znalezienia głębszego sensu w świecie postępującej automatyzacji i sztucznej inteligencji – podkreśla Marek Ratajczak, prezes Fundacji Centrum Twórczości Narodowej

tekst Paulina Szymczewska

– Od wielu lat realizują Państwo projekt Masterclass Leadership, który przyciąga wielu młodych ludzi chcących rozwijać swoją karierę naukową i biznesową. Co to za projekt? Jaka jest jego idea i cel?

Marek Ratajczak: – Masterclass Leadership to program Fundacji Centrum Twórczości Narodowej (CTN), który realizujemy od 2016 roku w Polsce oraz międzynarodowo – od NASA Jet Propulsion Laboratory, przez spotkania z humanoidalnym robotem Sophią, po Castel Gandolfo. Jego głównym celem jest integralny rozwój młodych liderów – nie tylko ich kompetencji biznesowych czy naukowych, ale przede wszystkim odwagi, samoświadomości i odpowiedzialności za przyszłość innych. Inicjatywa w sposób nowatorski wiąże refleksję nad rozwojem technologicznym z humanistycznym podejściem do przywództwa, sensu rozwoju i postępu. Masterclass Leadership stawia na rozwój całościowy – technologiczny i humanistyczny – inspirowany wartościami, refleksją i etyką. Projekt odpowiada na potrzebę znalezienia głębszego sensu w świecie postępującej automatyzacji i sztucznej inteligencji. Wierzmy, że prawdziwe przywództwo zaczyna się od pytań: Kim jestem? Po co jestem? Dokąd zmierzam? Dlatego w programie łączymy perspektywę nauki, kultury, biznesu, duchowości i technologii. Stwarzamy przestrzeń, w której młodzi ludzie mogą usłyszeć mentorów światowej klasy, skonfrontować swoje pomysły z autorytetami i doświadczyć spotkań, które naprawdę zmieniają sposób myślenia o świecie i o sobie. Norman Schwarzkopf, amerykański generał, który dowodził koalicją podczas wojny w Zatoce Perskiej (1991 r.), powiedział: „W przywództwie liczą się tylko dwie rzeczy: wizja, dokąd zmierzamy i siła charakteru, czyli moralna odwaga, by tam dojść. Jeśli miałoby ci czegoś zabraknąć, to wizji”. Może po to jest całe to Masterclass, gdzie ważniejsze jest to, kim jesteś, kim się stajesz, niż to, jakie masz stanowisko.

– Masterclass Leadership nie tylko łączy liderów świata kultury, nauki, biznesu i technologii, ale także wspiera edukację oraz popularyzację nauki m.in. wśród młodzieży i mieszkańców. W jaki sposób?

– Robimy to na kilku poziomach. Po pierwsze, poprzez otwarte debaty i wykłady, takie jak tegoroczna debata w Opactwie Benedyktynów w Tyńcu, w której udział wzięli m.in.: prof. Jerzy Bralczyk, prof. Jan Hartman i Anna Dymna, prof. Piotr Moncarz ze Stanford University czy Jarosław Królewski, prezes Synerise. To wydarzenia dostępne dla mieszkańców, uczniów i studentów. Po drugie, organizujemy sesje mentoringowe, gdzie młodzi liderzy mogą porozmawiać z CEO dużych firm, rektorami uczelni czy twórcami innowacji. To doświadczenie, które w normalnych warunkach jest praktycznie nieosiągalne. Po trzecie – konkursy i prezentacje projektów, dzięki którym młodzi wynalazcy i badacze mogą zaprezentować swoje pomysły przed jurorami z NASA, Stanfordu, EY Polska czy Synerise. Najlepsi otrzymują Złote Bilety – zaproszenia do międzynarodowych edycji programu. Wreszcie wspieramy edukację i popularyzację nauki poprzez bardzo szeroką kampanię medialną i obecność w internecie, dzięki której materiały edukacyjne z wydarzenia docierają nawet do dwóch milionów odbiorców. Przyszłość ludzkości leży w rękach tych, którzy pomogą odkryć następnym pokoleniom powody życia i nadziei, dlatego doświadczeni liderzy wysłuchają od młodych prezentacji pomysłów na zmianę świata na lepszy. Zaproponują im relacje mentorskie, staże czy stypendia w Dolinie Krzemowej i NASA. Program Masterclass Leadership ma swoje edycje krajowe, które poprzedzają edycje międzynarodowe w Rzymie, Izraelu, Grecji i Dolinie Krzemowej.

– W tegorocznej edycji Masterclass Leadership wzięło udział około 500 liderów innowacji, naukowców, przedsiębiorców i artystów z Polski i zagranicy, a spotkali się oni w Opactwie Benedyktynów w Tyńcu i Centrum Kongreso-

Marek Ratajczak, prezes Fundacji Centrum Twórczości Narodowej

FOT. CTN, MATERIAŁY PRASOWE

wym ICE Kraków. Skąd taki wybór miejsca? Dlaczego akurat Małopolska?

– Małopolska jest miejscem wyjątkowym – łączy duchowość, tradycję, historię i nowoczesność. Tyniec, jedno z najstarszych opactw w Polsce, nadał naszej inauguracji rangę i głębię. To przestrzeń, w której naturalnie rodzą się pytania o sens, wartości i odpowiedzialność. Z kolei ICE Kraków to symbol przyszłości – centrum kongresowe, w którym regularnie odbywają się wydarzenia naukowe, technologiczne i biznesowe o międzynarodowym charakterze. Ten kontrast – średniowieczny klasztor i ultranowoczesne centrum innowacji – był idealną metaforą tegorocznej edycji o granicach człowieczeństwa i technologii. Warto podkreślić, że zaangażowanie Małopolski w program Masterclass Leadership niesie ze sobą duże korzyści – poprzez wzmocnienie jej wizerunku jako regionu, który wspiera młodych ludzi i jest otwarty na innowacje, edukację oraz rozwój technologiczny. Co więcej, udział Małopolski w Masterclass Leadership 2025 stwarza możliwość zaprezentowania potencjału gospodarczego regionu na skalę międzynarodową, co może przełożyć się na wzrost zainteresowania inwestycjami w województwie. Małopolska jest też jednym z najsilniejszych ekosystemów innowacji w Polsce, znakomicie współpracującym z uczelniami, start-upami i biznesem. To naturalne środowisko dla Masterclass Leadership.

Uczestnicy Masterclass Leadership 2025

FOT. CTN, MATERIAŁY PRASOWE

– No właśnie. Małopolskie firmy i start-upy są bardzo kreatywne, a nasz region w szybkim tempie staje się hubem innowacji technologicznych. Które sektory gospodarki są najbardziej innowacyjne i perspektywiczne? Gdzie tkwi nasz największy potencjał?

– Najmocniejsze sektory w Małopolsce to dziś: AI i big data – rozwój firm, takich jak Synerise, liczne projekty badawcze na Akademii Górniczo-Hutniczej i Uniwersytecie Jagiellońskim; biotechnologia i medtech – młode zespoły pracujące nad rozwiązaniami z pogranicza biologii i inżynierii; zielone technologie i eko innowacje napędzane m.in. przez rosnącą świadomość ekologiczną; technologie kosmiczne – Małopolska ma silną reprezentację w sektorze space-tech, współpracując z ESA i NASA JPL, a także kreatywne przemysły cyfrowe – gaming, VR/AR, produkcja filmowa i digital storytelling. Największy potencjał regionu tkwi jednak nie tylko w technologii, lecz w kapitale ludzkim – w świetnie wykształconej, zmotywowanej młodzieży oraz w partnerskiej współpracy uczelni, instytucji publicznych i biznesu. Jako Fundacja CTN z programem Masterclass Leadership chcemy być w Małopolsce numerem jeden w obszarze formowania, pomagania w rozwoju młodym i doświadczonym liderom. Wierzmy, że prawdziwy rozwój jest wtedy i tylko wtedy, kiedy rozwija się każdy człowiek i cały człowiek.

– „Czy pokolenie Z będzie ostatnim śmiertelnym?” – hasło tegorocznej edycji Masterclass Leadership jest mocno intrygujące. Co się za nim kryje?

– To pytanie, które jeszcze kilka lat temu brzmiałoby jak science fiction. Dziś jednak rozwój biotechnologii, transferu świadomości, interfejsów mózg – AI czy medycyny regeneracyjnej sprawia, że temat realnie powraca w debatach naukowców i inwestorów. Chcielibyśmy zapytać nie tylko o to, czy technologia pozwoli nam żyć dłużej, ale przede wszystkim: co oznacza bycie człowiekiem w świecie, w którym granice życia zaczynają się przesuwac? Czy nieśmiertelność to dar, czy przekleństwo? Czy starzenie się i śmierć są dobre? Co znaczy odpowiedzialność, sens, pamięć, doświadczenie? Czy technologia nas wzmocni, czy pozbawi człowieczeństwa? Edycja 2025 była próbą połączenia perspektyw filozofów, biohakerów, naukowców NASA, twórców AI i ludzi kultury, by odpowiedzieć na te pytania z wielu stron. Prof. Jerzy Bralczyk, Anna Dymna, prof. Jan Hartman czy prof. Marcin Majewski – wbrew temu co mówi Woody Allen: „Jeśli chodzi o śmierć, to jestem przeciw” – uznali, że starzenie się i śmierć są dobre, a próba przeniesienia ludzkiej świadomości do humanoidalnego robota byłaby czymś strasznym.

– W ramach wydarzenia Masterclass Leadership 2025 organizowany jest konkurs „O sztuce komunikacji. Sprzedaj swoją wizję, zanim ktoś sprzeda Ci swoją”. Kto bierze w nim udział?

– Konkurs jest skierowany do młodych liderów – uczniów, studentów, młodych naukowców i przedsiębiorców. Jego

Marek Ratajczak: – Małopolska jest jednym z najsilniejszych ekosystemów innowacji w Polsce, znakomicie współpracującym z uczelniami, start-upami i biznesem

celem jest rozwój jednej z najważniejszych kompetencji przyszłości: umiejętności komunikowania swojej wizji w sposób inspirujący i przekonujący. Uczestnicy przygotowują krótką, dynamiczną prezentację typu „pitch”, dotyczącą ich projektu, idei lub kierunku badawczego. Jury złożone z autorytetów kultury i nauki (m.in. Krzysztof Zanussi, prof. Piotr Moncarz, prof. Jerzy Bralczyk, Jarosław Królewski) ocenia nie tylko pomysł, ale także jasność przekazu, oryginalność i siłę argumentacji. Laureaci otrzymują zaproszenia do międzynarodowej edycji Masterclass Leadership 2026, która odbędzie się w NASA i Dolinie Krzemowej. Konkurs staje się więc realną trampoliną do świata globalnych innowacji.

– W jaki sposób można wspierać młodych przedsiębiorców?

– Przede wszystkim trzeba dawać im dostęp i doświadczenie, a nie tylko wiedzę. Dostęp do mentorów, sieci kontaktów, ekspertów, inwestorów, inspirujących miejsc i możliwości sprawdzenia się. To właśnie robimy w Masterclass Leadership. Najsukuteczniejsze formy wsparcia to: mentoring i networking z liderami firm i branż, mikrogranty i programy stypendialne, możliwość prezentacji projektów przed realnymi inwestorami, platformy współpracy między uczelniami, biznesem a administracją, wspieranie kompetencji miękkich – komunikacji, pracy zespołowej, zarządzania oraz tworzenie środowiska, które nie karze za porażki, lecz pozwala próbować. Młodzi ludzie mają ogromny potencjał, ale często brakuje im partnerów i przestrzeni, w której mogą eksperymentować. Masterclass Leadership powstał właśnie po to, aby im ją dać. Doświadczeni liderzy, naukowcy, innowatorzy są nadzieją dla młodych, ale młodzi są też naszą nadzieją.

Więcej informacji o Fundacji CTN i projekcie Masterclass Leadership: www.ctn.org.pl, www.masterclassleadership.org

FOT. CTN, MATERIAŁY PRASOWE

Pierwsza edycja Tech-ON! Kraków & Małopolska Region za nami!

Ten niezwykle festiwal technologiczny został stworzony wspólnie przez Małopolskę i Kraków wraz z lokalnym środowiskiem startupowym. Wydarzenie zgromadziło naukowców, innowatorów, przedsiębiorców, inwestorów i przedstawicieli administracji. Celem było pokazanie, że Kraków i Małopolska to nie tylko stolica kultury i nauki, ale coraz silniejszy ośrodek nowych technologii

tekst Jacek Młynarz, UMWM

Program konferencji podzielono na trzy pasma tematyczne: AI (ai_dev i AI Hub), Space & Security oraz Future – City – Innovation. Każde z nich prezentowało inne oblicze innowacji – od sztucznej inteligencji, przez technologie kosmiczne i obronne, po rozwiązania zmieniające funkcjonowanie współczesnych miast. Merytorycznym dyskusjom panelowym i wystąpieniom towarzyszyły trzy strefy: EXPO z prezentacjami startupów, Pitching z pokazami innowacyjnych pomysłów oraz Networking – przestrzeń spotkań i budowania relacji w dynamicznym ekosystemie innowacji.

Space & Security – kosmos, bezpieczeństwo i potencjał Małopolski

Kuratorem pasma Space & Security była Małopolska, wspólnie z Krakowskim Parkiem Technologicznym. Ścieżka składała się z czterech merytorycznych bloków, które prowadziły uczestników od globalnych wizji rozwoju sektora kosmicznego, przez praktyczne aspekty finansowania i komercjalizacji technologii, aż po zastosowania obronne i prezentację sukcesów firm z regionu.

Europa w kosmosie – jak dogonić USA i Chiny?

Pierwszy blok ścieżki Space & Security, zatytułowany „Kierunki rozwoju sektora kosmicznego w Polsce i na świecie”, otworzył cykl debat. Eksperti zastanawiali się, co może zrobić Europa, by nie pozostać w tyle za Stanami Zjednoczonymi i Chinami i czy udział polskiego astronauty w misji kosmicznej ma charakter symboliczny, czy przełomowy.

W panelu uczestniczyli wybitni przedstawiciele sektora kosmicznego – prof. Tadeusz Uhl, dziekan Wydziału Technologii Kosmicznych AGH i przewodniczący Małopolskiej Rady ds. Sektora Kosmicznego; dr Agnieszka Łukaszczyk, CEO hiAltitude Consulting; dr Marta Wachowicz, prezes Polskiej Agencji Kosmicznej; Maksymilian Paczyński, zwycięzca globalnego konkursu Intel AI; innowator Petros Psyllos oraz Paweł Wojtkiewicz, prezes Związku Pracodawców Sektora Kosmicznego.

Dyskusja pokazała, że kosmos przestaje być tylko domeną naukowców. Staje się strategicznym obszarem rozwoju państw, w którym współpraca między nauką, przemysłem i administracją publiczną jest warunkiem sukcesu. Technologie wielokrotnego użytku, integracja AI z analizą danych satelitarnych oraz rosnąca rola prywatnych firm mogą sprawić, że Polska i Europa będą bardziej konkurencyjne na globalnym rynku.

Go-to-market w kosmosie – kto i jak na tym zarabia?

Drugi blok, „Go-to-market w kosmosie – skąd biorą się pieniądze?”, był poświęcony praktycznym aspektom działalności w branży kosmicznej. Prezentację otwierającą wygłosiła dr Emma Gatti z AGH, analizując realne przychody gospodarki kosmicznej oraz punkty styku między infrastrukturą orbitalną a komercyjnymi zastosowaniami.

W panelu dyskusyjnym wystąpili m.in. Łukasz Wilczyński (Europejska Fundacja Kosmiczna), prof. Piotr Moncarz (Poland in Silicon Valley), Justyna Pelc (Resquant, Innspace), prof. Lothar Kroll (Chemnitz University of Technology) oraz Andreas Freund (Realize Engineering Dresden).

Rozmówcy podkreślali, że sektor kosmiczny – mimo ogromnych barier wejścia – jest coraz bardziej otwarty dla startupów i inwestorów prywatnych. W dyskusji pojawiły się konkretne dane o funduszach ESA i EUSPA, roli inkubatorów i akceleratorów, a także o rosnącym znaczeniu inwestorów VC.

Największym wyzwaniem wciąż pozostaje zdobycie pierwszego kontraktu. Często jest nim współpraca z instytucją publiczną lub z dużym graczem branżowym. Jak zgodnie stwierdzili paneliści, kluczem do sukcesu jest połączenie wiedzy technicznej z rozumieniem rynku i umiejętnością „opowiedzenia historii” o wartości technologii.

Innowacje dla obronności – od NATO DIANA po polskie startupy

Popołudniowy blok, „Innowacje dla obronności”, prowadzony przez ekspertów związanych z programem Fort Kraków i akceleratorem NATO DIANA, wniósł do konferencji silny akcent geostrategiczny.

Szymon Struszyński z AGH omówił nowe podejście do innowacji obronnych w państwach NATO, pokazując jak Wielka Brytania, USA i Francja budują ekosystemy współpracy między wojskiem a startupami technologicznymi. Pułkownik rez. Marcin Szymański, były szef sztabu Wojsk Specjalnych, mówił o technologiach przyszłości dla polskiej armii, a Bartosz Józefowski z Krakowskiego Parku Technologicznego zaprezentował instru-

menty wsparcia dla firm rozwijających technologie dual-use – czyli o podwójnym zastosowaniu.

Ten blok szczególnie pokazał, że granica między sektorem obronnym, a cywilnym staje się coraz bardziej płynna, a technologie kosmiczne mogą służyć zarówno monitorowaniu środowiska, jak i ochronie infrastruktury krytycznej.

Made in Małopolska – kosmiczne sukcesy lokalnych firm

Na zakończenie ścieżki Space & Security odbył się panel „Made in Małopolska – kosmiczne sukcesy regionalnych firm”, który okazał się jednym z najbardziej inspirujących punktów całego dnia.

Jarosław Chojnacki z Krakowskiego Parku Technologicznego, pełniący również funkcję brokera ESA, zaprezentował możliwości wsparcia dla firm wdrażających technologie kosmiczne. Przemysław Iskrzak z Rectangle opowiedział o rozwiązaniach anti-jamming i anti-spoofing, zwiększających bezpieczeństwo systemów PNT, a Barbara Gregorczyk z Liftero – o innowacyjnych napędach dla satelitów. Jakub

Prof. Tadeusz Uhl, przewodniczący Małopolskiej Rady ds. Sektora Kosmicznego (AGH) oraz dr Marta Wachowicz, prezes Polskiej Agencji Kosmicznej podczas panelu „Kierunki rozwoju sektora kosmicznego w Polsce i na świecie”

Uczestnicy panelu „Go-to-market w kosmosie – skąd biorą się pieniądze? Partnerstwa, programy rządowe i pierwsze kontrakty”

Szczepaniak z SATIM przybliżył z kolei, jak dane SAR mogą wspierać analizę zagrożeń i planowanie strategiczne.

Ten blok był nie tylko prezentacją sukcesów, lecz również dowodem, że Małopolska stała się ważnym ośrodkiem technologii kosmicznych. Coraz więcej lokalnych firm działa na rynku globalnym, korzystając ze wsparcia KPT, AGH czy też działań realizowanych przez Województwo Małopolskie.

Przyszłość, która dzieje się tu i teraz

Konferencja TECH-ON! 2025 pokazała, że Małopolska ma wszelkie predyspozycje, by stać się liderem w obszarze Space & Security w tej części Europy. Region dysponuje silnym zapleczem akademickim, siecią startupów, instytucjami badawczymi i parkami technologicznymi, które skutecznie łączą naukę z biznesem.

Jarosław Chojnacki podczas panelu „Made in Małopolska – kosmiczne sukcesy regionalnych firm”

To wydarzenie było wyraźnym sygnałem, że Małopolska wchodzi w nową erę technologiczną. Dyskusje o kosmosie, sztucznej inteligencji i innowacjach miejskich przestają być domeną odległych laboratoriów – stają się częścią naszej codzienności, pracy i bezpieczeństwa.

Ekspert wojskowy, płk rez. Marcin Szymański prezentuje nowe technologie dla obronności w służbie Wojska Polskiego w ramach bloku „Innowacje dla obronności”

Inwestorzy mile widziani, czyli jak Małopolska rozwija swój potencjał

Dynamiczny rozwój gospodarczy Małopolski wymaga nie tylko przedsiębiorczych mieszkańców i dobrych pomysłów, ale także przyjaznego otoczenia dla inwestorów

tekst Jarosław Komorniczak, Krakowski Park Technologiczny

Z takiego założenia wyszli inicjatorzy projektu „Standardy Obsługi Inwestora w Małopolsce 2.0” – dwuletniej inicjatywy mającej podnieść jakość obsługi przedsiębiorców na poziomie lokalnym oraz wypromować region jako miejsce przyjazne lokowaniu inwestycji.

Projekt ten, realizowany przez Krakowski Park Technologiczny w partnerstwie z Bankiem Gospodarstwa Krajowego i Województwem Małopolskim, koncentrował się na wsparciu małopolskich samorządów w rozwijaniu profesjonalnych standardów obsługi inwestora. Jego celem było, aby każdy potencjalny inwestor – od małego przedsiębiorcy po międzynarodową korporację – mógł liczyć na sprawną, przejrzystą i efektywną współpracę z władzami lokalnymi.

Wspólny cel

Do udziału w projekcie zakwalifikowano 24 gminy z całej Małopolski – zarówno niewielkie gminy wiejskie, jak i średnie miasta powiatowe, a nawet jedno miasto na prawach powiatu.

Na liście uczestników znalazły się: Babice, Bobowa, Chrzanów, Dąbrowa Tarnowska, Gorlice, Iwanowice, Korzenna, Krzeszowice, Książ Wielki, Libiąż, Mszana Dolna, Pcim, Proszowice, Sękowa, Skawina, Stryszów, Szczurowa, Świątniki Górne, Tarnów, Trzebinia, Wielka Wieś, Wieprz, Zakliczyn i Żabno. To przekrój przez całe województwo – od Babic na zachodzie po Sękową na wschodzie, gminy o zróżnicowanym potencjale i profilach gospodarczych.

Teoria i praktyka

10 czerwca 2024 r. odbyło się inauguracyjne szkolenie dla kadry kierowniczej gmin, zorganizowane w siedzibie Krakowskiego Parku Technologicznego. Podczas tego pierwszego spotkania przedstawiono harmonogram działań na kolejne miesiące oraz zainicjowano dyskusję o roli inwestora w długofalowym rozwoju gminy. Był to początek intensywnej pracy. W kolejnych miesiącach zorganizowano szereg szkoleń tematycznych dla urzędników – od warsztatów z efektywnej obsługi inwestora i przygotowywania ofert terenów inwestycyjnych, po zająęcia z promocji gospodarczej i budowania strategii rozwoju lokalnego.

Kolejnym istotnym elementem były wizyty studyjne. Przedstawiciele małopolskich gmin wyjechali m.in. do województwa pomorskiego i warmińsko-mazurskiego, by podpatrywać dobre praktyki w obsłudze inwestorów, funkcjonujące w innych regionach Polski.

Co ważne, projekt nie poprzestał na teorii – każda gmina wdrażała konkretne narzędzia i rozwiązania podnoszące standard obsługi inwestorów. Samorządy zostały zmotywowane do wyznaczenia w swoich urzędach pracowników lub zespołów do obsługi inwestora (tzw. punktów obsługi inwestora) oraz do opracowania wewnętrznych procedur współpracy z przedsiębiorcami. Równoległe duże nacisk położono na poprawę komunikacji i informacji dla inwestorów. Większość gmin stworzyła lub zaktualizowała na swoich stronach internetowych specjalne podstrony dla przedsiębiorców, gdzie w przejrzystej formie zgromadzone wszystkie kluczowe informacje (oferta terenów, dane o infrastrukturze, procedury, ulgi itp.). Samorządy dokonały także inwentaryzacji dostępnych terenów inwestycyjnych – nie tylko gruntów należących do gminy, ale również działek Skarbu Państwa czy nawet większych terenów prywatnych przewidzianych pod inwestycje.

Dialog z przedsiębiorcami

Wiele gmin zorganizowało również spotkania informacyjne dla lokalnych przedsiębiorców – mini-konferencje, podczas których przedstawiano założenia projektu, dostępne narzędzia wsparcia biznesu (np. możliwości Polskiej Strefy Inwestycji, oferty Banku Gospodarstwa Krajowego czy Agencji Rozwoju Przemysłu) i dyskutowano o potrzebach firm w danej gminie.

Od Babic na zachodzie, po Sękową na wschodzie, wszyscy starają się rozwijać potencjał swoich gmin

Najlepsze gminy w projekcie otrzymały nagrody finansowe – bony na promocję gospodarczą

Współpraca jest ważna!

Co więcej, dzięki projektowi powstała nieformalna sieć współpracy między gminami. Przedstawiciele samorządów, którzy spotykali się na szkoleniach czy wizytach studyjnych, wymieniali doświadczenia, dzielili się pomysłami i nawiązywali kontakty. Teraz łatwiej im sięgać po telefon do kolegi z sąsiedniego powiatu, by zapytać np. o rady w sprawie obsługi konkretnego inwestora czy wdrożenia jakiejś procedury. Ta oddolna wymiana wiedzy będzie procentować długo po zakończeniu projektu.

– Nasze działania pokazują, że wspólnymi siłami możemy budować silny, konkurencyjny region, który przyciąga inwestorów i zapewnia mieszkańcom lepsze warunki życia – podkreśla Małgorzata Regulska, koordynator projektu z ramienia KPT.

Samorządowe podsumowanie roku

Po blisko dwóch latach wyłożonej pracy przyszedł czas na uroczyste podsumowanie. 27 listopada w siedzibie Krakowskiego Parku Technologicznego odbyła się gala finałowa projektu. Była to okazja, aby wyróżnić najbardziej zaangażowane samorządy, a także docenić wysiłek wszystkich, którzy przyczynili się do sukcesu tej inicjatywy. Gala była częścią organizowanego corocznie przez KPT Samorządowego Podsumowania Roku.

Kulminacyjnym punktem gali było wręczenie certyfikatów „Gmina Przyjazna Inwestorom”. Otrzymały je wszystkie 24 gminy biorące udział w projekcie, które pomyślnie zrealizowały założone działania i wdrożyły standardy obsługi inwestora na swoim terenie.

Projekt Standardy Obsługi Inwestora w Małopolsce 2.0 miał również element zdrowej rywalizacji. Wszystkie działania podejmowane przez gminy były bowiem punktowane w ramach konkursu towarzyszącego projektowi. Za udział w szkoleniach, zorganizowanie spotkania dla przedsiębiorców, wprowadzenie usprawnień w urzędzie czy przygotowa-

Możemy być dumni z małopolskich gmin, które stały się prawdziwą wizytówką inwestycyjną regionu

Libiąż osiągnął najwyższy wynik i tym samym sięgnął po I miejsce, zdobywając jednocześnie 25 000 zł na promocję gospodarczą gminy

nie materiałów promocyjnych – samorządy zdobywały punkty według jasno określonych kryteriów.

Top 10

Podczas gali finałowej ogłoszono wyniki konkursu i uhonorowano Top 10 najbardziej aktywnych gmin. Dziesiąte miejsce przypadło gminie Skawina, tuż przed Pcimiem (9. miejsce) i Świątnikami Górnymi (8. miejsce). Warto podkreślić bardzo dobry wynik tych dwóch gmin, które dopiero rozpoczynają systemową pracę nad przyciąganiem nowych inwestycji. Na siódmej pozycji uplasowała się gmina Szczurowa, a szóste miejsce zajął Tarnów, jedyne miasto na prawach powiatu w projekcie. Piąte miejsce wywalczyła Bobowa.

Rywalizacja o podium okazała się tak zacięta, że doszło do remisu – Trzebinia i Krzeszowice zajęły ex aequo trzecie miejsce. Decyzją organizatorów obie gminy otrzymały równorzędne nagrody finansowe – po 10 000 zł – na dalszą promocję gospodarczą. Drugie miejsce wywalczył Chrzanów – nagrodą za ten rezultat jest 15 000 zł na działania promocyjne. Wreszcie przyszedł czas na ogłoszenie zwycięzcy.

– Jak pewnie niektórzy już się domyślili, zwycięzcą w naszym konkursie jest... – prowadzący ceremonię budo-

wał napięcie, po czym padła nazwa gminy Libiąż! Libiąż osiągnął najwyższy wynik spośród wszystkich uczestników, i tym samym sięgnął po I miejsce. Nagroda dla triumfatora to 25 000 zł na promocję gospodarczą gminy.

Razem można więcej

Patrząc na osiągnięcia projektu Standardy Obsługi Inwestora w Małopolsce 2.0, nietrudno zauważyć przewijający się wątek, który pojawiał się niemal w każdej wypowiedzi uczestników i organizatorów: współpraca. Wspólne działanie 24 gmin, Województwa Małopolskiego, Krakowskiego Parku Technologicznego i Banku Gospodarstwa Krajowego, pokazało, że efekt synergii jest realny – razem można osiągnąć więcej, szybciej i lepiej.

Na naszych łamach bardzo często opisujemy sukcesy gospodarcze regionu. Tym razem sukces ma wymiar wyjątkowy, bo jego bohaterami są samorządy – gminy, które postanowiły zainwestować we własny rozwój, by przyciągać kolejnych inwestorów. To inwestycja, która z pewnością się opłaci. Możemy być dumni z małopolskich gmin, które stały się wizytówką inwestycyjną regionu – gotowe na nowych inwestorów, otwarte na współpracę i pełne pomysłów na gospodarczy rozkwit swojej „małej ojczyzny”.

Za nami kolejny intensywny rok współpracy z samorządami

STANDARDY OBSŁUGI INWESTORA W MAŁOPOLSCE 2.0

DOM H2 – innowacja z Małopolski zdobywa świat

W świecie, w którym tempo transformacji energetycznej wyznaczają odważne decyzje i przełomowe technologie, to właśnie Małopolska staje się jednym z punktów na globalnej mapie innowacji wodorowych

tekst Anna Wojsa-Świetlik, UWMW

Interdyscyplinarny zespół badaczy z AGH w Krakowie, pod kierownictwem prof. Magdaleny Dudek, stworzył rozwiązanie, które jeszcze dekadę temu wydawałoby się wizją futurystów. DOM H2 – pierwszy w Polsce i jeden z nielicznych na świecie mobilny dom zasilany wyłącznie energią słoneczną i wodorem – zdobył złoty medal na America Innovation Invention Expo, potwierdzając swój przełomowy charakter i uznanie międzynarodowych ekspertów.

To nie jest zwykły demonstrator technologii. To działający prototyp autonomicznego mieszkalnictwa przyszłości, w którym panele fotowoltaiczne i wodór tworzą kompletny, samowystarczalny system energetyczny. Tę światowej klasy innowację tworzą naukowcy z Małopolski, którzy jednocześnie aktywnie budują regionalny ekosystem technologii wodorowych, włączając się w prace Małopolskiej Regionalnej Grupy ds. Rozwoju Technologii Wodorowych czy uczestnicząc w corocznych targach European Hydrogen Week, podczas których Małopolska prezentuje swój potencjał technologiczny. Dzielenie się wiedzą i współpraca nauki z biznesem sprzyjają powstawaniu technologii na światowym poziomie, a DOM H2 jest jednym z najbardziej spektakularnych przykładów tego procesu.

– DOM H2 został określony jako rozwiązanie pionierskie w Polsce i jedno z nielicznych na świecie. Skąd wziął się pomysł na tak przełomowy projekt?

Prof. Magdalena Dudek: – Impulsem była globalna zmiana myślenia o energetyce i rosnąca potrzeba ograniczenia wykorzystania paliw kopalnych w gospodarstwach domowych. Coraz większe znaczenie zyskują autonomiczne, zdecentralizowane obiekty off-grid, a wodór idealnie wpisuje się w te potrzeby jako nośnik i magazyn energii. Nasz zespół miał już duże doświadczenie w integrowaniu wodoru i ogniw paliwowych w mobilnych konstrukcjach – od małego samochodu miejskiego, przez drony płatowcowe i wirnikowe. Naturalnym krokiem było więc przeniesienie tej wiedzy na zastosowania stacjonarne. Dodatkowym bodźcem było zainteresowanie ze strony przemysłu. Otrzymywaliśmy coraz więcej zapytań o możliwość stworzenia koncepcji w pełni autonomicznego domu zasilanego wodorem – i wtedy było już jasne, że nadzsedł moment, aby taki projekt zrealizować.

– Jakie kompetencje i doświadczenia okazały się kluczowe, by tę futurystyczną koncepcję zamienić w realnie działający prototyp?

– Posiadamy w zespole interdyscyplinarną wiedzę i doświadczenie w zakresie nauk inżynieryjno-technicznych. Wykorzystaliśmy wiedzę podstawową i aplikacyjną z wielu dziedzin. Bardzo przydały się wcześniejsze doświadczenia i wiedza praktyczna dotycząca budowy i eksploatacji pojedynczych ogniw paliwowych, stosów ogniw paliwowych czy kompletnych generatorów z ogniwami paliwowymi wraz z układami automatyki i sterowania oraz integracją wodoru w rozproszonych systemach energetycznych. Technologie wodorowe i ogniwa paliwowe są interdyscyplinarnymi zagadnieniami. Sukces projektu zależał od połączenia wielu dziedzin i myślenia o domu jako jednym, spójnym systemie energetycznym.

– Jak działa DOM H2, czym wyróżnia się globalnie?

– Do zasilania domu H2 wykorzystywane są instalacje fotowoltaiczna (może być sprzężona z turbiną wiatrową) oraz baterijny magazyn energii. Nadwyżki energii z PV służą do naładowania magazynu, a następnie do zasilania elektrolizera produkującego wodór. Z kolei wodór może być magazynowany i wykorzystany w okresie zimowym do zasilania generatora z ogniwami paliwowymi, które dostarczają energię elektryczną od-

Prof. Magdalena Dudek, Katedra Zrównoważonego Rozwoju Energetycznego, Wydział Energetyki i Paliw AGH

biornikom typowym dla gospodarstwa domowego. DOM H2 jest modułowy, skalowalny, całkowicie autonomiczny i może działać w pełnym trybie off-grid. Dodatkowo posiada różne warianty magazynowania energii i może być uruchamiany zdalnie. To nie jest wizja – to działający prototyp.

– Co przesądziło o zdobyciu złotego medalu na America Innovation Invention Expo?

– Myślę że kompleksowość rozwiązania – od projektu, przez wykonanie, po udowodnienie, że całość działa i może być elastycznie zarządzana – przesądziła o przyznaniu nagrody. Jury doceniło również nowe rozwiązania w logice działania oraz efektywność odzysku ciepła i energii.

– Jak autonomiczne systemy oparte na wodrze mogą wpłynąć na przyszłość domów jednorodzinnych oraz rozwój budownictwa modułowego?

– Autonomiczne systemy zasilania pracujące w systemie wyspowym (off-grid), nie wymagające podłączenia do sieci centralnej, otwierają nowe możliwości rozwoju budownictwa rozproszonego, niskoenergetycznego, autonomicznego. W przyszłości mogą to być niezależne obiekty innego typu – hotele, szpitale, centra dowodzenia dla wojska.

– W czym wodór przewyższa tradycyjne magazyny energii, np. akumulatory, i dlaczego jest kluczowy dla niezależności energetycznej?

– Wodór ma znacznie większą gęstość energii niż baterie elektrochemiczne. Może być stosowany w formie gazowej pod niskim lub wysokim ciśnieniem, w postaci ciekłej lub w chemicznych nośnikach energii, np. paliwach syntetycznych. Dzięki temu energię elektryczną można przechowywać długotrwale, czego nie da się osiągnąć w bateriach litowo-jonowych.

– Jakie są kolejne kroki badawcze – nad czym obecnie pracuje zespół AGH i jakich innowacji możemy spodziewać się w najbliższych latach?

– Zespół pracuje w kilku obszarach: poszukuje paliw alternatywnych do wodoru, rozwija procesy elektrochemicznej separacji i sprężania wodoru oraz nowe rozwiązania w zakresie elektrolizerów zasilanych energią odpadową i morską. Dalszy rozwój obejmuje konstrukcje ogniw paliwowych, elektryczne jednostki napędowe dla dronów oraz nowe magazyny energii na bazie wodoru, łatwe do dostarczenia do obszarów kryzysowych.

– Jak ocenia Pani potencjał Małopolski, jako regionu rozwijającego technologie wodorowe? Czy Małopolska może stać się jednym z europejskich liderów tej branży?

– Tak, jak najbardziej! Małopolska ma duży potencjał naukowy, techniczny i ekonomiczny. Uczelnie takie jak Uniwersytet Jagielloński, Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechnika Krakowska, Uniwersytet Rolniczy, Uniwersytet Ekonomiczny oraz przemysł i kadra inżynieryjna tworzą solidne zaplecze. Jesteśmy potężnym ośrodkiem zaawansowanych technologii informatycznych, automatyki i innych dziedzin wspomagających rozwój technologiczny w obszarze wodoru. Mamy jednostki wojskowe i medyczne ważne dla działań interwencyjnych. Z przekonaniem mogę powiedzieć, że Małopolska ma podstawy, by ubiegać się o miano lidera, pod warunkiem pracy zespołowej całego ekosystemu.

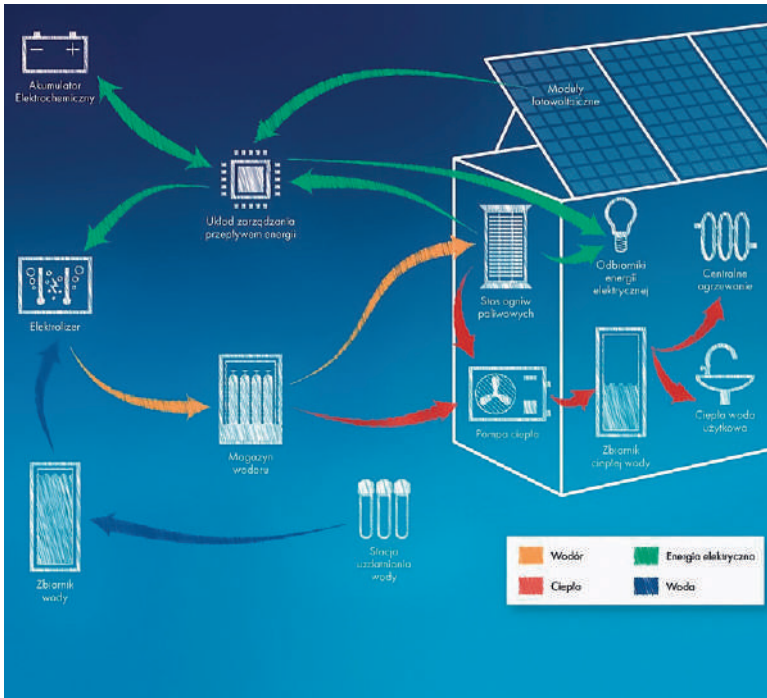
– Zatem, jakie konkretnie działania są potrzebne, by Polska i Małopolska stały się liderami wodorowymi?

– Konieczne jest zintegrowanie działań naukowych, technologicznych, przemysłowych, prawnych i ekonomicznych. Konieczne jest budowanie dużych zespołów aplikujących o fundusze na rozwój technologii w skali większej niż jedna uczelnia. Naprawdę Małopolska może być liderem nie jednego projektu H2 w UE.

– Jak AGH wspiera rozwój regionalnego ekosystemu wodorowego i współpracę nauki z biznesem?

DOM H2, dzieło zespołu badaczy z AGH, zdobył złoty medal na America Innovation Invention Expo

Infografika ilustrująca działanie systemu w projekcie DOM H2

– AGH angażuje się we wszystkie obszary działalności – od badań podstawowych i stosowanych, po współpracę z otoczeniem gospodarczym oraz kształcenie na studiach od I do III stopnia. Prowadzimy zajęcia w ramach studiów podyplomowych, realizujemy prace zlecane przez przemysł i specjalistyczne analizy techniczno-ekonomiczne. Bardzo ważne jest kształcenie kadr, w tym doktoraty wdrożeniowe, oraz duże zaangażowanie studenckich kół naukowych w projekty wodorowe wyśoko oceniane w konkursach krajowych i międzynarodowych.

– Życzymy kolejnych spektakularnych sukcesów DOMU H2 i Pani zespołowi w rozwijaniu technologii przyszłości!

Infografika ilustrująca prototyp autonomicznego domu jednorodzinnego

Prestiżowe Nagrody Gospodarcze Województwa Małopolskiego wręczono podczas Krynica Forum 2025

Małopolska – tu rodzi się sukces. Laureaci Nagrody Gospodarczej Województwa Małopolskiego 2025

Podczas Wieczoru Małopolski na Krynica Forum’25, który odbył się 29 października, przyznano najbardziej prestiżowe wyróżnienia dla przedsiębiorców regionu – Nagrody Gospodarcze Województwa Małopolskiego. To już szesnasty raz, gdy Małopolska nagradza tych, którzy myślą odważnie, działają skutecznie i udowadniają, że sukces zaczyna się od pasji

tekst Dominika Sitarz/UMWM

W Krynicy-Zdroju, w miejscu spotkań ludzi z wizją – przedsiębiorców, samorządowców i twórców innowacji – świętowano sukces tych, którzy tworzą gospodarczy fundament regionu. Tegoroczni laureaci pokazują, że Małopolska to region, który nie stoi w miejscu. Tu idee błyskawicznie zamieniają się w działanie, a przedsiębiorczość ma twarz ludzi, którzy potrafią połączyć pasję z odwagą i wizją przyszłości.

– Nagroda Gospodarcza Województwa Małopolskiego to wyraz uznania dla tych, którzy nie boją się marzyć, działać i inspirować innych. Dla przedsiębiorców, którzy z odwagą budują marki rozpoznawalne w kraju i na świecie, a jednocześnie pozostają wierni wartościom – odpowiedzialności, współpracy i troski o ludzi – podkreślił Łukasz Smółka, marszałek Województwa Małopolskiego.

Mikroprzedsiębiorca

W kategorii mikroprzedsiębiorca laureatem została firma **Medical Simulation Technologies** Sp. z o.o.

W tej kategorii triumfowała firma, która z Małopolski wysyła technologię wprost do światowych laboratoriów medycznych. Medical Simulation Technologies tworzy zaawansowane systemy symulacji kardiologicznych, które pomagają lekarzom w nauce i doskonaleniu zabiegów echokardiografii. W ciągu zaledwie dekady przeszkoliła ponad 10 tysięcy medyków na pięciu kontynentach. Jej rozwiązania stały się standardem w szkoleniu kardiologów interwencyjnych, a polska myśl technologiczna – symbolem jakości i precyzji. To przykład, jak z naukowego pomysłu rodzi się globalny sukces.

Nominowani: **Xton** Sp. z o.o., **RallyElectronics Marcin Mikołajek**.

Mały przedsiębiorca

Wśród małych przedsiębiorców laureatem została **Brama w Gorce** Sp. z o.o.

Brama w Gorce to niezwykle centrum przyrodniczo-edukacyjne, które stało się jednym z najbardziej rozpoznawalnych punktów turystycznych regionu. Na ośmiu hektarach w sercu Gorców stworzono miejsce, gdzie nauka spleta się z przygodą – z wieżami widokowymi, ścieżkami w koronach drzew i podziemnym tunelem pełnym tajemnic natury. Brama w Gorce to przykład, że inwestycja w turystykę może być jednocześnie lekcją ekologii, sposobem na aktywizację regionu i przestrzeń rodzinnego wypoczynku.

Nominowani: **Techmes Kobyłeccy i Wiater** Sp. J., **Cechini Dys-trybucja** Sp. z o.o.

Średni przedsiębiorca

W kategorii średni przedsiębiorca laureatem został **Star-Kop Urbańczyk** Sp. z o.o.

Star-Kop Urbańczyk od lat kreuje nową jakość w przestrzeni publicznej Małopolski. To właśnie ona realizowała m.in. rewitalizację Zakrzówka czy modernizację ulicy Krupniczej w Krakowie. Firma produkuje konstrukcje stalowe dla przemysłu energetycznego i stoczniowego, a jej działalność łączy inżynierską precyzję z artystycznym zmysłem. Star-Kop angażuje się także w życie społeczne, wspierając inicjatywy, takie jak „Wielka Wyprawa Małuchów”. Limuzyna 101RS, zbudowana z Fiata 126p, to dziś symbol tej akcji, pokazujący, że pasja i technologia mogą iść w parze z lokalnym patriotyzmem.

Nominowani: **Grupa Steinhof** Sp. z o.o., **Uzdrowisko Wysowa** SA.

Duży przedsiębiorca

Wśród dużych firm laureatem został **Aksam** Sp. z o.o.

W tej kategorii wyróżniono firmę Aksam, znaną z marki Beskidzkie Przekąski – smaków, które zna cała Polska. Od 32 lat przedsiębiorstwo łączy tradycję z nowoczesnością, eksportując swoje produkty do 39 krajów i zatrudniając ponad 600 osób. Aksam to nie tylko biznes, ale również społeczna misja – wspieranie lokalnych inicjatyw, promocja regionu i budowanie pozytywnego wizerunku polskiej żywności. To także przykład, że odpowiedzialny biznes może być smaczny, nowoczesny i zakorzeniony w małopolskiej tożsamości.

Nominowani: **Velvet CARE** Sp. z o.o., **Werner Kenkel Bochnia** Sp. z o.o., **P.P.C. „Fritar”** SA Grupa Iglotex.

Start-up

W tej kategorii nagrodę otrzymało **Liftero** Sp. z o.o.

Kiedy pasja spotyka się z technologią, powstają projekty, które dosłownie sięgają gwiazd. Liftero to krakowski start-up, który w ciągu zaledwie roku stworzył BOOSTER – pierwszy polski napęd satelitarny, który trafił na orbitę w misji SpaceX Falcon 9. Start w kosmosie to nie tylko sukces młodej spółki, ale również symbol nowej ery w małopolskiej gospodarce – gdzie innowacja staje się naturalnym językiem przedsiębiorczości.

Nominowani: **Natural Antibody** SA, **Reakto P.S.A.**

– Dziś Małopolska patrzy w przyszłość – dosłownie. Nasze firmy pracują nad rozwiązaniami, które zmieniają świat, a region staje się centrum nowoczesnych technologii i badań. To powód do dumy dla nas wszystkich – dodał marszałek Łukasz Smółka.

Nagrody Specjalne: Ludzie z pasją i misją

Wyróżnienie otrzymali również ci, którzy w sposób wyjątkowy zasłużyli się dla rozwoju regionu – nie tylko gospodarczo, ale i społecznie.

Mikroprzedsiębiorca: Medical Simulation Technologies

Profesor **Elżbieta Łuczyńska**, wybitna lekarka i naukowczyni z Uniwersytetu Jagiellońskiego, została uhonorowana za pionierskie wprowadzenie mammografii spektralnej w Polsce i Europie Wschodniej, dzięki której tysiące kobiet zyskały szansę na wcześniejsze wykrycie raka piersi.

Marek Rzepka, właściciel marek Polmark i Ospel SA, to przykład wizjonera, który zbudował potęgę przemysłową Małopolski, tworząc miejsca pracy i inwestując w innowacje oraz ekologię.

Lucyna Kubik, prezes Marpol-Trailer z Uliny Wielkiej, to symbol odwagi i wytrwałości – kobieta, która w małej miejscowości stworzyła firmę eksportującą przyczepy rolnicze do całej Europy.

A także duet **Marzena i Janusz Zalarscy**, twórcy marki PLATEK, którzy łączą tradycję rzemiosła z nowoczesnym zarządzaniem, tworząc rodzinny biznes z sercem i małopolską duszą.

Małopolskie Inwestycje Przyszłości – miejsca, gdzie rozwija się potencjał

Podczas gali zaprezentowano także projekty wyróżnione w kategorii „Małopolska Inwestycja Przyszłości”. To aż dziewięć lokalizacji w regionie – od Babic i Bobowej, przez Krzeszowice, Nowe Brzesko, Wolę Radłowską, Wolbrom, po Balin, gdzie powstają nowe strefy aktywności gospodarczej.

Każdy z tych terenów to szansa na przyciągnięcie inwestorów, tworzenie nowych miejsc pracy i rozwój nowoczesnych branż. Doskonała lokalizacja, infrastruktura i wsparcie samorządów czynią z Małopolski jeden z najbardziej atrakcyjnych regionów inwestycyjnych w Polsce.

Park Technologiczny w Książu Wielkim – przyszłość północnej Małopolski

Symbolem nowego otwarcia gospodarczego regionu jest Park Technologiczny w gminie Książ Wielki. Ponad 100 hektarów w pełni uzbrojonych terenów, położonych przy trasie S7, tworzy przestrzeń dla inwestorów z sektora nowoczesnych technologii.

Projekt, realizowany przy wsparciu Powiatu Miechowskiego i samorządu województwa, to przykład, jak lokalna współpraca może stać się impulsem do rozwoju północnej części Małopolski.

Małopolska – region, który inwestuje w ludzi

Nagrody Gospodarcze Województwa Małopolskiego to nie tylko uhonorowanie najlepszych firm – to także opowieść o wartościach, które budują siłę regionu. O etyce, innowacji i społecznej odpowiedzialności. O ludziach, którzy widzą w biznesie nie tylko zysk, ale i misję.

– Chcemy, by Małopolska była miejscem, w którym warto żyć, pracować i rozwijać się. Regionem nowoczesnym, otwartym i dumnym ze swoich przedsiębiorców. To oni są sercem naszej gospodarki – podkreślił marszałek Łukasz Smółka.

Tegoroczni laureaci pokazują, że sukces nie zna granic – od małych rodzinnych firm po globalne start-upy, od lokalnych inwestycji po projekty kosmiczne. Wszystkich łączy jedno: Małopolska, miejsce, gdzie rodzą się najlepsze pomysły i gdzie przyszłość dzieje się dziś.

Mały przedsiębiorca: Brama w Gorce

Już po raz 16. przedsiębiorców uhonorowano prestiżową Nagrodą Gospodarczą Województwa Małopolskiego

Średni przedsiębiorca: Star-Kop Urbańczyk

Duży przedsiębiorca: Aksam

Start-up: Liftero

Nagroda Gospodarcza Województwa Małopolskiego. Dziękujemy przedsiębiorcom za ich codzienny trud

– To przedsiębiorcy budują markę i siłę naszego regionu – podkreśla Stefan Życzkowski, przewodniczący Małopolskiej Rady Biznesu, współwłaściciel spółki ASTOR

tekst Paulina Szymczewska

Nagroda Gospodarcza Województwa Małopolskiego na stałe wpisała się w kalendarz najważniejszych gospodarczych wydarzeń naszego regionu. Jej celem jest uhonorowanie i promowanie najlepszych przedsiębiorców z Małopolski, którzy wyróżniają się innowacyjnością, wdrażaniem nowoczesnych rozwiązań oraz aktywizowaniem regionalnej gospodarki, przyczyniając się do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Nagroda ma też na celu promowanie postaw proinwestycyjnych i konkretnych dokonań innowacyjnych oraz zwiększenie konkurencyjności między przedsiębiorcami.

Stefan Życzkowski komentuje:
Każdy przedsiębiorca ciężko pracuje i musi bardzo dużo dźwigać na swych barkach. Na co dzień boryka się z różnymi problemami, klientami, dostawcami, trudną rzeczywistością finansową itd. Bardzo rzadko zdarza się, by ktoś go docenił i mu za tę ciężką pracę podziękował. A Nagroda Gospodarcza Województwa Małopolskiego takim właśnie podziękowaniem i docenieniem jest. To okazja do tego, żeby podziękować wszystkim przedsiębiorcom za ich codzienny trud. To oni przecież budują markę Małopolski i jej siłę. Myślę, że nagradzanie w ten sposób najlepszych przedsiębiorców ma głęboki sens.

Podkreślić również warto, że w środowisku biznesowym Nagroda Gospodarcza Województwa Małopolskiego jest uznawana za prestiżowe wyróżnienie, jedno z najważniejszych w naszym województwie. A ma ono tym większe znaczenie, że Małopolska jest przecież regionem bardzo atrakcyjnym dla inwestorów, ma ogromny potencjał, jeśli chodzi o rozwój biznesu, i zdecydowanie wyróżnia się na gospodarczej mapie Polski. Mamy mnóstwo wspaniałe działających firm, mamy świetnych, kreatywnych przedsiębiorców, którzy naprawdę zasługują na to, by ich docenić.

Jak już wspomniałem, celem Nagrody Gospodarczej Województwa Małopolskiego jest promowanie przedsiębiorczości i wspieranie jej rozwoju. Uhonorowana tą nagrodą organizacja, osoba czy firma zyskuje większą wiarygodność, co jest istotne przy budowaniu prestiżu i marki dla przedsiębiorcy. No i oczywiście osiągamy tu również dodatkowy efekt marketingowy. Każdej firmie przyda się przecież dobra promocja; ma ona istotne znacze-

Stefan Życzkowski: – Małopolska jest regionem bardzo atrakcyjnym dla inwestorów, ma ogromny potencjał, jeśli chodzi o rozwój biznesu, i zdecydowanie wyróżnia się na gospodarczej mapie Polski

Stefan Życzkowski, przewodniczący Rady Strategicznej ASTOR Sp. z o.o.

nie zwłaszcza dla mniejszych przedsiębiorstw. Przypomnijmy, że laureaci nagrody mają prawo używać we wszelkich materiałach firmowych i reklamowych tytułu „Laureat Nagrody Gospodarczej Województwa Małopolskiego”. Oczywiście, by móc cieszyć się z nagrody, najpierw trzeba zgłosić się do konkursu. Serdecznie do tego zachęcam, naprawdę warto! W konkursie mogą brać udział wszystkie firmy z Małopolski, niezależnie od wielkości: mikro, małe, średnie, duże, a także startupy. Przedsiębiorco, wyróżniasz się innowacyjnością? Wdrażasz nowoczesne rozwiązania? Wzmacniasz regionalną gospodarkę? Przyczyniasz się do rozwoju przedsiębiorczości w Małopolsce? Jeśli tak, to ten konkurs jest właśnie dla ciebie.

Hackathon dla Małopolski – tworzymy przyszłość województwa, tym razem w Tarnowie

Trzecia edycja Hackathonu dla Małopolski odbyła się w Tarnowie i była miejscem kreatywnej pracy dla około 70 młodych innowatorów, studentów i doktorantów z Małopolski. Wszystkich tych, którzy mają głowę pełną pomysłów i chęć działania na rzecz regionu.

Wspólna praca pod hasłem „Zmieniamy świat lokalnie” udowodniła, że z edycji na edycję Hackathon dla Małopolski coraz bardziej wzmacnia regionalny potencjał innowacyjny. To tutaj idee mieszkańców przekształcają się w konkrety. Powstałe projekty są zaś dowodem na to, że Małopolska konsekwentnie buduje przestrzeń do współpracy technologii, biznesu i nauki. Wyzwania dla uczestników trzeciej edycji przygotowały: Akademia Tarnowska, ELPLC, Wody Polskie – RZGW w Krakowie oraz Grupa Maspeks, dając zespołom możliwość zaprezentowania szerokich kompetencji technologicznych i biznesowych.

Zwyciężył zespół proponujący inteligentne automaty vendingowe „Maxus”. Drugie miejsce zajęła aplikacja kierująca ruch turystyczny do mniej obleganych miejsc. Trzecią nagrodę zdobyli studenci AGH University of Krakow za system „Rain Mind”, wspierający zarządzanie retencją wody.

Partnerzy, mentorzy i jury zgodnie akcentowali, że wiele projektów ma potencjał dalszego rozwoju. Hackathon ponownie stał się miejscem, w którym pasja i technologia służą realnym potrzebom regionu. Kolejna odsłona wiosną 2026 r.

Aleksandra Wojniak, UMWM

„Czego pragną klienci? – CX w praktyce”

17 listopada w Muzeum Manggha w Krakowie odbyło się Spotkanie Młodego Biznesu, inauguracyjne Światowy Tydzień Przedsiębiorczości w Małopolsce 2025. Tym razem zostało ono zorganizowane pod hasłem „Czego pragną klienci? – CX w praktyce”.

Licznie zgromadzona publiczność z zainteresowaniem wysłuchała prelekcji doświadczonych ekspertów i mówców: Martyny Tarnawskiej, Katarzyny Szczesnej i Dominika Olejko. Wydarzenie otworzył Łukasz Smółka, marszałek Województwa Małopolskiego, który podkreślił, że to spotkanie jest organizowane głównie dla małopolskich przedsiębiorców intensywnie pracujących na rzecz wzmocnienia marki Małopolski. Jego ideą, podobnie jak wszystkich wydarzeń organizowanych w ramach Tygodnia Przedsiębiorczości, jest merytoryczne wsparcie w prowadzeniu ich działalności. Tego wieczoru nie zabrakło również przestrzeni do networkingu i nawiązywania nowych kontaktów biznesowych.

Jakub Krzyszycha, UMWM

Spotkanie Młodego Biznesu otworzył Łukasz Smółka, marszałek Województwa Małopolskiego

Prezentacja hackathonowych wyzwań – dzień 1

Final III edycji Hackathonu dla Małopolski – dzień 2

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości w Małopolsce

Już po raz szesnasty do Małopolski zawitał Światowy Tydzień Przedsiębiorczości. W tym roku wydarzenia w ramach święta przedsiębiorczości zorganizowano od 17 do 23 listopada. Przebieg i organizację STP koordynowało Województwo Małopolskie.

W ramach tygodniowego cyklu wydarzeń mieszkańcy Małopolski mogli uczestniczyć w inspirujących warsztatach, prelekcjach, grach, spotkaniach z przedsiębiorcami oraz indywidualnych konsultacjach. W programie tegorocznej odsłony Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w Małopolsce znalazły się ostatecznie 233 wydarzenia, zorganizowane przez 45 instytucji partnerskich w 27 miastach i miejscowościach Małopolski. Nie zabrakło również spotkań organizowanych online. Ze wszystkich tych aktywności skorzystało około 7 tysięcy osób.

Jakub Krzyszycha, UMWM

Open Eyes Economy Summit. O wartościach w ekonomii

Za nami dziesiąta, jubileuszowa odsłona Kongresu Open Eyes Economy Summit. Były to dwa dni inspirujących rozmów i żywych dyskusji na temat idei przyszłości, zmianach sposobu myślenia o krajowej i światowej gospodarce. W ICE Kraków spotkali się ci, co nie boją się marzyć, rozmawiać, działać w zmieniającej się rzeczywistości.

O ekonomii wartości rozmawiało ponad 350 prelegentów w ramach 120 sesji. W programie znalazły się dyskusje między innymi o globalnych wyzwaniach energetycznych, sprawczości samorządowej, rozwojowej sile kultury oraz debaty o zdrowiu psychicznym jako fundamencie stabilności społecznej, mieszkalnictwie, aktualnych trendach rozwojowych, a także o technologiach kosmicznych i ich zastosowaniu.

Przedstawiciele województwa małopolskiego mieli swój wkład w merytorykę wydarzenia, uczestnicząc w debatach jak: „Kosmos na co dzień – jak technologie kosmiczne zmieniają życie na Ziemi?”, w której wziął udział Andrzej Bańka, zastępca dyrektora Departamentu Nadzoru Właścielskiego i Gospodarki UMWM, oraz „Jak przywrócić sprawczość samorządom?”, gdzie swoje wystąpienie miał Rafał Kosowski, dyrektor Departamentu Nadzoru Właścielskiego i Gospodarki UMWM. Województwo małopolskie było partnerem regionalnym Open Eyes Economy Summit 2025.

Aneta Budnicka, UMWM

FOT. OEEB

Marszałek Województwa Małopolskiego Łukasz Smółka otwierający jubileuszową, 10. edycję Kongresu Open Eyes Economy Summit

„Kosmos na co dzień – jak technologie kosmiczne zmieniają życie na Ziemi”. W panelu tym wziął udział Andrzej Bańka, zastępca dyrektora Departamentu Nadzoru Właścielskiego i Gospodarki UMWM

Panel „Jak przywrócić sprawczość samorządom” z udziałem Rafała Kosowskiego, dyrektora Departamentu Nadzoru Właścielskiego i Gospodarki UMWM

Między tradycją a innowacjami

Pierwsza konferencja – „R & D, AI i automatyzacja – architekci współczesnej firmy” odbyła się 26 czerwca w siedzibie SMAY – rodzinnej firmie zajmującej się produkcją systemów i urządzeń wentylacyjnych w Niepołomicach. Dodatkową aktywnością był spacer, podczas którego można było obejrzeć nowoczesne hale produkcyjne firmy SMAY.

10 lipca w Skawinie, w siedzibie DRAGON POLAND – renomowanego producenta chemii budowlanej, motoryzacyjnej i gospodarczej – odbyło się drugie spotkanie. Rozmawiano o „Rozwoju technologicznym firmy bez tajemnic – gdzie szukać wsparcia?”. Wydarzenie zwieńczyło zwiedzanie hal produkcyjnych DRAGON POLAND, w czasie którego uczestnicy mogli przyrzeć się z bliska zautomatyzowanemu procesowi produkcji.

„Magia rzemiosła i siła dziedzictwa – między tradycją a technologią” – o tym dyskutowano w trakcie trzeciej konferencji. Odbyła się 9 października w Zakopanem. Po części merytorycznej uczestnicy zwiedzili Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Geotermia Podhalańska” – największej ciepłowni geotermalnej w Polsce, która dostarcza ciepło do blisko 2 tysięcy obiektów w czterech gminach: Szafłary, Biały Dunajec, Poronin i Zakopane.

Czwarta konferencja odbyła się 4 grudnia w Mszanie Dolnej. „Tkane z tradycji – Innowacyjna turystyka jako motor rozwoju gospodarczego i lokalnej przedsiębiorczości” – to jej motyw przewodni. Dodatkową aktywnością było zwiedzanie muzeum motorowerów Moped Retro w Kasinie Wielkiej.

Klaudia Huma, UMWM

Andrzej Bańka, zastępca dyrektora Departamentu Nadzoru Właścielskiego i Gospodarki UMWM, otworzył konferencję „Magia rzemiosła i siła dziedzictwa – między tradycją a technologią”

„Doing Business in...”

FOT. CEBIM

Doing business in Uzbekistan, 14 października 2025 r., Kraków

Cykl proekspozycyjnych spotkań „Doing Business in...” konsekwentnie kieruje uwagę małopolskich firm zarówno na potencjał najbliższych rynków europejskich, jak i na bardziej odległe, dynamicznie rozwijające się kierunki.

Wydarzenia, organizowane regularnie przez Centrum Business in Małopolska, mają charakter informacyjno-networkingowy. Skierowane są do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw z regionu, zainteresowanych rozwojem działalności na rynkach zagranicznych.

Uczestnicy otrzymują aktualną wiedzę o trendach gospodarczych, perspektywicznych sektorach oraz praktycznych aspektach prowadzenia biznesu w danym kraju. Spotkania sprzyjają również wymianie doświadczeń i nawiązywaniu nowych kontaktów biznesowych.

W ostatnich miesiącach odbyły się spotkania poświęcone zarówno rynkom sąsiednim – Słowacji i Czech – jak i mniej oczywistym kierunkom, takim jak Turcja i Uzbekistan.

Karolina Rzepecka, CeBiM

MAŁOPOLSKA AGENCJA
ROZWOJU REGIONALNEGO

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
i nadchodzącego Nowego Roku,
składamy Państwu serdeczne życzenia:
zdrowia, szczęścia i wszelkiej pomyślności.

Niech ten czas spędzony w gronie
najbliższych, będzie momentem
odpoczynku i wytchnienia
od codziennych obowiązków.

A Nowy Rok niech spełni
pokładane w nim nadzieje
i przyniesie wiele sukcesów
w życiu prywatnym i zawodowym.

Marcin Kozik

Prezes Zarządu MARR S.A.

Witold Olech

Wiceprezes Zarządu MARR S.A.

Tomasz Tomala

Wiceprezes Zarządu MARR S.A.

MAŁOPOLSKA